

EL CATALÀ
EL CATALÀ
EL CATALÀ
una llengua mil·lenària
per al futur de
CATALUNYA
CATALUNYA
CATALUNYA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General de Política Lingüística
Institut de Sociolingüística Catalana
Centre de Documentació

"El dia que tothom pugui triar quina de les dues llengües –català o castellà– vol parlar, perquè les sap totes dues, aleshores no caldrà defensar tant el català, perquè tindrà la vida assegurada. Mentrestant, cal protegir-lo perquè està en posició feble. I no demanem cap privilegi, sinó el compliment de la Constitució".

AINA MOLL

DIRECTORA GRAL. DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA
DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA.

Secretaria de Política Lingüística
Centre de Documentació

1031006190

SL/C- Gir

0148 - 61260

Edita: Ajuntament de Girona
Patrocina: Diputació de Girona
Imprimeix: Gràfiques Curbet - Migdia, 10 - Girona
Dipòsit legal: GE. 347-1981

Per la normalització

Cap a la normalització lingüística

És amb gran goig que he acceptat la invitació de l'Ajuntament de Girona, d'encapçalar amb unes paraules aquest llibre que crida els ciutadans gironins a una acció col·lectiva, forta i ferma, pel recobriment total de la nostra llengua.

Amb aquesta crida, que ha rebut ja el suport de moltes persones i institucions i que aviat veurem atesa amb accions concretes, l'Ajuntament de Girona es fa capdavanter de la campanya per la normalització del català a la qual la Generalitat vol convocar el poble de Catalunya i que rebrà —n'estem segurs— el suport entusiasta de totes les institucions i dels ciutadans de Catalunya, independentment de llur origen, de llur condició social i de llur ideologia.

La campanya de l'Ajuntament de Girona pot servir de model a altres Ajuntaments, quant a planificació i organització, i la resposta cívica dels gironins servirà d'estímul a la resta dels catalans, per a una participació activa i de resultats visibles.

Cal que entre tots fem realitat el que estableix l'article 3 de l'Estatut, referent a la llengua. Cal que qualsevol turista o observador superficial, simplement passejant-se per les nostres ciutats i les nostres platges, mirant els rètols i escoltant parlar els ciutadans, s'adoni

que el català és la llengua pròpia de Catalunya.

Tots sabem que som lluny encara d'aquesta normalitat; sabem que el castellà és tan clarament dominant en els rètols i senyalitzacions, en els mitjans de comunicació i en la relació interpersonal dels ciutadans, que és ben possible —i el fet es produeix sovint— que un turista poc observador passi unes quantes setmanes entre nosaltres i se'n vagi sense haver-se adonat que la llengua pròpia de Catalunya no és el castellà.

I tots sabem per què passa això: la llarga etapa d'oficialitat única del castellà, amb bandejament del català de tota activitat i de tota presència pública, ens ha duit a la situació aberrant d'una comunitat formada majoritàriament per individus analfabets en la llengua pròpia —encara que en una altra llengua siguin titulats universitaris—, incapaços de posar-la a l'abast de la majoria dels ciutadans d'altres contrades que han vingut en gran nombre a compartir amb nosaltres treballs i esperances, i que se senten catalans d'adopció però es mantenen privats del coneixement del català, sovint malgrat llur fort desig de conèixer-lo.

Aquesta situació de fet —una llengua «en la qual ens entenem tots», que tots hem après a l'esco-

la i en la qual llegim i escrivim amb facilitat, enfront de la llengua del país que un percentatge sortosament petit de ciutadans desconeix, que un altre percentatge més elevat entén però no parla, i que molts dels propis parlants no són capaços d'emprar per a l'expressió escrita—frena considerablement el procés de normalització, en el moment en què els textos constitucional i estatutari li han donat via lliure.

Per això cal que els catalans, que hem sabut lluitar aferrissadament per la supervivència de la nostra llengua en les llargues etapes de persecució, siguem capaços de fer ara l'esforç col·lectiu necessari per a assegurar definitivament aquesta supervivència. Hem de ser conscients que ens ha tocat viure una etapa difícil, però decisiva per al recobrament de la nostra identitat col·lectiva. Que tenim el deure ineludible i el dret irrenunciable de conservar el patrimoni cultural —que no és només nostre, sinó que pertany a la Humanitat—que hem rebut dels avantpassats, i de transmetre'l enriquit als nostres descendents. Que les dificultats actuals són només transitòries, i que quan els nostres infants que ara entren a l'escola acabin llur formació, tindrem una generació de catalans que posseiran la llengua catalana a nivell parlat i escrit, i que podran comunicar-se en qualsevol de les dues llengües oficials, de manera que les actuals dificultats de comunicació no existiran. Que només l'actual generació adulta haurà de fornir un esforç notable per aconseguir la normalització, i que aquest esforç val la

pena perquè serà compensat amb el recobrament de la personalitat del nostre poble.

Hem de ser ben conscients que els textos legals són insuficients per a la supervivència d'una llengua, i que el català només se salvarà realment per a la posteritat si els catalans volem que es salvi. I quan dic «els catalans» vull dir *tots* els catalans: els nascuts a Catalunya i els vinguts de fora, els qui tenen el català com a llengua pròpia i els qui parlen una altra llengua —ben entès que per a aquests l'adopció del català representa un enriquiment lingüístic i cultural, i de cap manera un rebuig o una postergació de llur llengua originària. Per això cal que acordem entre tots unes normes de convivència lingüística:

1. Mentre el coneixement de les dues llengües oficials no sigui una realitat per a tots els ciutadans de Catalunya, els qui tenen el català com a llengua pròpia han d'ajudar els conciutadans de parla castellana a adquirir el català. Per això els parlaran sempre en català —i estaran disposats a repetir, explicar o traduir llurs paraules—, excepte quan llur interlocutor els demani que ho facin en castellà.

2. Com que aquesta pràctica no és deguda a cap voluntat d'imposició, sinó al propòsit d'ajuda, qualsevol demanda d'emprar el castellà serà feta i rebuda amb naturalitat i cordialitat, i no produirà conflicte. Igualment, la conversa bilingüe català-castellà serà considerada normal i no produirà cap incommodat.

3. Cada ciutadà contribuirà en la mesura de les seves possibili-

tats a la normalització del català: d'una banda, millorant-ne el seu coneixement personal (aprenent de parlar-lo, d'escriure'l, d'emprar-lo en la seva activitat professional, llegint les grans obres literàries catalanes...), i d'altra banda contribuint a la seva presència parlada i escrita al carrer i en totes les activitats col·lectives.

Si som capaços de posar en pràctica aquestes convencions, la normalització lingüística de Catalunya es farà amb tota naturalitat,

sense cap alteració de la convivència.

Jo convido els ciutadans de Girona a participar-hi amb entusiasme, i agraeixo al seu Ajuntament que hagi obert el camí del gran moviment de recobriment de la llengua catalana per a Catalunya que el poble català, lliurement i sense conflictes, ha de dur a terme.

AINA MOLL

DIRECTORA GENERAL DE
POLÍTICA LINGÜÍSTICA